

Motion till riksdagen

1989/90:So44

av Sten Svensson m.fl. (m)

med anledning av skr. 1989/90:131 Redovisning för fördelningen av medel från allmänna arvsfonden under budgetåret 1988/89

Skrivelsen

Regeringen har i en skrivelse till riksdagen redovisat fördelningen av medel från allmänna arvsfonden under föregående budgetår.

Vi noterar att regeringen slutligen har efterkommit riksdagens begäran om en redovisning av medelsanvisningarna ur fonden.

Skrivelsen avslöjar på ett mycket tydligt sätt den sneda fördelning som under lång tid varit kännetecknande för regeringens respektive barn- och ungdomsdelegationens handläggning av dessa medel.

Bidrag till stat och kommuner

Det framgår tydligt i ärvdabalken att "Ej må understöd lämnas för åtgärd, vars bekostande åligger stat eller kommun". Denna tydliga reglering av arvsfondens verksamhet bekymrar uppenbarligen inte regeringen.

För budgetåret 1988/89 har en lång rad kommuner, landsting och statliga institutioner och myndigheter erhållit medel ur fonden. Nedan följer ett urval av dessa, hämtat från regeringens skrivelse.

Värmlands läns landsting	260 000 kr.
Jämtlands läns landsting	250 000 kr.
Länsskolnämnden i Örebro län	350 000 kr.
Statens handikappråd	1 400 000 kr.
Socialstyrelsen	10 000 000 kr.
Olofströms kommun	49 000 kr.
Länsskolnämnden i Stockholms län	600 000 kr.
Malmö fritidsförvaltning	175 000 kr.
Stockholms läns landsting	500 000 kr.
Malmö kommun	240 000 kr.
Vänersborgs kommuns socialnämnd	200 000 kr.
Landstinget i Gävleborg	100 000 kr.
Karlstads kommun	700 000 kr.
Södertälje kommun	790 000 kr.
Burlövs kommun	705 000 kr.

Dessa exempel utgör endast en del av alla de offentliga instanser som trots

ärvdabalkens tydliga bestämmelser varje år söker och erhåller medel ur fonden.

Mot. 1989/90
So44

Vi ser det som ytterst allvarligt att regeringen på detta sätt åsidosätter den lag som reglerar användningen av fondens medel. Det innebär dessutom att exempelvis de fristående handikapporganisationerna får än svårare att klara sig utan direkta statliga bidrag över statsbudgeten. De får svårare att erhålla medel ur arvsfonden då de konkurrerar med exempelvis stora landsting och myndigheter!

Det är mot denna bakgrund viktigt att en översyn av tolkningen av ärvdabalken görs.

Ensidigt gynnande av vissa organisationer

Barn- och ungdomsdelegationen har, på regeringens uppdrag, i uppgift att fördela medel från allmänna arvsfonden till olika utvecklingsprojekt och liknande till gagn för unga.

Under 1988/89 har delegationen bifallit nära 400 ansökningar och avslagit nära 600. Totalt har drygt 28 milj.kr. fördelats.

I skrivelsen finns en förteckning över de organisationer som erhållit medel. Vad som är slående är andelen organisationer knutna till den socialdemokratiska rörelsen som återfinns bland dessa beviljade ansökningar.

Av 490 000 kr. som fördelats till de politiska ungdomsorganisationerna svarar SSU för hela 263 000 kr., vilket är mer än hälften.

Unga örnar, en annan organisation tillhörande den socialdemokratiska "familjen", klassificeras under "övriga organisationer" tillsammans med t.ex. Röda korset, Non-Fighting Generation och minst ett hundratal andra organisationer över hela landet. Trots att denna kategori är den i särklass största vad gäller antalet organisationer svarar Unga örnar för nära 20 procent av bifallna ansökningar.

Det är svårt att veta hur de nära 600 ansökningar som avslagits sett ut, varför det också är svårt att veta om den snedfördelning de bifallna ansökningarna ger vid handen i verkligheten är än mer flagrant.

Regeringens skrivelse bekräftar att fördelningen av medlen inte sker på ett objektivt sätt. Detta kan självfallet inte accepteras. Allmänna arvsfonden skall vara just "allmän", och det är viktigt att den också uppfattas som sådan.

Vårt förslag

Ansaret för fördelningen av medel från allmänna arvsfonden bör mot ovanstående bakgrund flyttas från regeringen respektive barn- och ungdomsdelegationen. I stället skulle fördelningen kunna ombesörjas av ett av riksdagen utsett råd, som genom en bred sammansättning skulle ge ansökningarna en vidare belysning och genom en mer samvetsgrann tolkning av bestämmelserna bättre skulle motsvara fondens syften.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i mo-

tionen anförts om ärvdabalkens bestämmelser om allmänna arvsfonden,

Mot. 1989/90
So44

2. att riksdagen hos regeringen begär förslag om förändring av ansvaret för medelsfördelningen i enlighet med vad som i motionen anförts.

Stockholm den 11 april 1990

Sten Svensson (m)

Gullan Lindblad (m)

Charlotte Cederschiöld (m)

Ingvar Eriksson (m)

Margit Gennser (m)

Ingrid Hemmingsson (m)

Bertil Persson (m)

Per Stenmarck (m)

Ingegerd Troedsson (m)

Görel Bohlin (m)

Hans Dau (m)

Karin Falkmer (m)

Ann-Cathrine Haglund (m)

Ing-Britt Nygren (m)

Mona Saint Cyr (m)

Karl-Gösta Svenson (m)

Göran Åstrand (m)